

BOEKEN NA DE BALLINGSCHAP

LEERPLAN

Versie leerplan: 01-09-2022

Versie module BT05/B/2

Studie: Opleiding Theologie

Vakgroep: Bijbelse Theologie

Studiepunten: 3 EC | 84 studie-uren

Inhoud

In dit vak wordt aandacht geschonken aan datgene wat er met het tweestammenrijk gebeurde na de Babylonische ballingschap.

Allereerst wordt de geschiedkundige achtergrond van de Babylonische ballingschap besproken. Vervolgens komen het Medo-Perzische en Griekse rijk aan bod. Hierna wordt ingegaan op het leven in Juda en in Babylonië tijdens de ballingschap. Nadruk wordt gelegd op de veranderingen die het religieuze leven onderging in die tijd. Ook worden de terugkeer uit de ballingschap en de reacties hierop behandeld. Tot slot wordt ingegaan op de historische achtergrond, inleidingsvragen en de inhoud van de Bijbelboeken, Daniël, Esther, Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia, Maleachi en Kronieken.

Leerdoelen

Algemeen

Na studie van de leerstof ben je bekend met de inleidingsvraagstukken, en met de inhoud en de theologie van de betreffende Bijbelboeken. Je bent op de hoogte van de omvang en relevantie van het aandachtsgebied en in het bijzonder van de belangrijkste Bijbels-theologische vraagstukken (inclusief belangrijke stromingen en hun vertegenwoordigers) en bent in staat hierin beargumenteerd een eigen positie in te nemen. Tevens ken je de belangrijkste (soorten) literatuur, kunt deze interpreteren, evalueren en benutten. Ten slotte ben je in staat een vertaalslag te maken van Bijbel en theologie naar gemeenteverband en het persoonlijk geloofsleven.

Vakspecifiek

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof ben je bekend met de volgende woorden en begrippen en kunt deze kort omschrijven:

Babylonische rijk, Medo-Perzische rijk, synagoge, schriftgeleerde, edict van Cyrus, reformatie na komst Nehemia, Samaritanen, apocalyptische literatuur, Purimfeest, chiasmische structuur, evaluatiepatroon in Kronieken.

Kennisverwerving

Inzicht en vaardigheid

Na afronding van dit vak heb/kun je:

- kennis genomen van het auteurschap, datering, historische achtergrond en karakteristieke eigenschappen van de Bijbelboeken Daniël, Haggai, Zacharia en Maleachi en kan je de hoofdpunten van hun boodschap beschrijven;
- inzicht ontwikkeld in de geschiedenis van de periode in en na de Babylonische ballingschap en de plaats van de Bijbelboeken Daniël, Esther, Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia, Maleachi en Kronieken in deze periode;
- de sociaaleconomische en religieuze situatie van de achterblijvers in Juda en de ballingen in Babylonië weergeven;
- de betekenis van de periode van de ballingschap voor het volk Israël weergeven en de belangrijkste ontwikkelingen op religieus gebied beschrijven;
- de oorzaken en de directe aanleidingen van de drie terugkeren naar Israël benoemen;
- enige hoofdmomenten in de herbouw van de tempel benoemen;
- de terugkeer uit ballingschap en herbouw van de tempel plaatsen binnen de historische en politieke context van het Perzische rijk;
- een beeld schetsen van wie Daniël, Esther, Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia en Maleachi zijn en welke rol zij hebben gespeeld in de periode van en na de ballingschap;
- enige kenmerken van apocalyptische literatuur noemen en een eigen standpunt innemen ten aanzien van de vraag of delen van de Bijbelboeken Daniël en Zacharia hiertoe gerekend moeten worden;
- verschillen en overeenkomsten tussen Kronieken en Samuël/Koningen benoemen;
- inzicht in de theologie van Kronieken, welke rol de tempel in Jeruzalem speelt en welke plek David en zijn dynastie innemen in de tempeldienst, hoe JHWH trouw blijft aan zijn verbond, hoe zegen en vloek functioneren binnen dat verbond, welke plek het gehele volk inneemt in Kronieken en hoe de samenleving functioneert.

Attitude

Gedurende en na dit vak ben je (meer) onder de indruk geraakt van het rechtvaardige oordeel over de zonden en de verbondsbreuk van het volk, dat de heiligheid van God toont, en het genadige karakter van God die door het oordeel heen (her)nieuw(d) en blijvend heil belooft. Je ziet daarin Gods trouw aan Zijn beloften, Gods betrokkenheid bij Zijn volk Israël als geheel en het individu daarbinnen, en Zijn macht over het wereldgebeuren, waardoor je je eigen leven ook (meer) aan God durft toe te vertrouwen en (meer) oog krijgt voor Gods betrokkenheid in zijn leven.

Toetsing

Tentamen over de module en eventueel aanvullende leerstof; verwerkingsopdrachten.

Literatuur

Verplichte literatuur

Module Boeken na de Ballingschap. Er wordt onderscheid gemaakt tussen leerstof en leesstof:

- Leesstof: 1; 2.1; 3.1; 4.1; 4.2; 5.1; 6.1; 7.1; 8.1; 9.1; 10.2 (14 pags.)
- Leerstof: 2.2 t/m 2.9; 3.2 t/m 3.7; 4.2 t/m 4.6; 5.2 t/m 5.5; 6.2 t/m 6.6; 7.2 t/m 7.5; 8.2 t/m 8.6; 9.2 t/m 9.5; 10.3 t/m 10.5 (107 pags.)

Bijbelboeken: Daniël, Esther, Ezra, Nehemia, Haggai, Zacharia, Maleachi en 1&2 Kronieken.

Aanbevolen literatuur

- Baker, David W. 2006. *Joel, Obadiah, Malachi*. The NIV Application Commentary. Grand Rapids: Zondervan.
- Boda, Mark J. 2004. *Haggai, Zechariah*. The NIV Application Commentary. Grand Rapids: Zondervan.
- Paas, Stefan & Wierda, Siebrand. 2011. *Ontworteld. Bijbelstudies over Daniël 1-6*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Paul, Mart-Jan e.a. (red.) 2008. *Bijbelcommentaar 1 Kronieken – 2 Kronieken*. (Studiebijbel Oude Testament 5). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- _____. 2009. *Bijbelcommentaar Ezra – Job*. (Studiebijbel Oude Testament 6). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- _____. 2014. *Bijbelcommentaar Ezechiël – Daniël*. (Studiebijbel Oude Testament 11). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- _____. 2015. *Bijbelcommentaar Hosea – Maleachi*. (Studiebijbel Oude Testament 12). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.
- Shepherd, David J. en Wright, Christopher J.H. 2018. *Ezra and Nehemiah. The two horizons Old Testament Commentary*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing.
- Smith-Christopher, Daniel L. 2002. *A Biblical theology of Exile*. Minneapolis: Augsburg Fortress.
- Wilcock, Michael. 1987. *The Message of Chronicles*. The Bible Speaks Today. Nottingham: Intervarsity Press.
- Williamson, Hugh G.M. 1996. *Ezra and Nehemiah*. (Old Testament Guides). Sheffield: Sheffield Academic Press.
- Wright, Christopher J.H. 2017. *Hearing the message of Daniel. Sustaining faith in today's world*. Grand Rapids: Zondervan.
- Yamauchi, Edwin M. 2000. *Persia and the Bible*. Grand Rapids: Baker Academic.

Zie verder de aanbevolen literatuur op het Studieportaal.

